

ВОПРОШИЩА

Първият брой на вестника е отпечатан в Цариград на 2.I.1876 г.

Година 138 • август 2014 • брой 8 • 0,30 лв. • Най-старият български седмичник

Защото всеки, който влезе
в Божията почивка,
също си почива от своя
труд, точно както Бог
си почива от своя.

Евреи 4:10

Почивката е нещо, за което този свят копнее, и затова често се говори за нея. Едва започнала работната седмица, много от работещите копнеят за почивка, копнеят за времето, в което проблемите и грижите ще са отшумели. Почивката е особено актуална през лятото – в края на краищата това е сезонът на почивките. Отрано започваме да обсъждаме и да планираме как да си починем. Копнеем и мечтаем, докато дългоочакваният ден дойде; ако въобще можем да си го позволим, разбира се. Когато обаче отидем там, където сме искали да отидем, и употребим свободното си време така, както сме искали да го употребим, често не оставаме доволни, защото нещата не са се получили така, както сме си ги представяли – или времето не е било добро, или е било твърде кратко, или сме били с неподходящите хора.

Всъщност ние, макар и да не го осъзнаваме, копнеем за почивка, която да няма край, която да няма недостатъци. Да бъдем на място, където да прекараме прекрасно. Някак си обаче не се получава. Все нещо не ни достига. Все нещо не е наред. И можем да обвиняваме когото си искаме, да се надяваме, че нещата ще се наредят, че следващата година ще е по-добре, но нещата пак не се получават. Без да претендирам да съм пророк, мога да твърдя, че няма и да се получи. Никога няма да получим съвършената почивка на тази земя. Никога няма да бъдем доволни. Ние го чувстваме, а като християни, като хора, които четата Библиите си, трябва и да го знаем.

Една песен казва: „Този свят не е мой дом, тук само пътник съм.“ На нас, християните, трябва да ни е ясно, че на този свят не можем да получим съвършена почивка. Библията говори ясно, че истинската ни почивка е на Небето. В този свят ние често се чувстваме така, както ни описва пророк Еремия: „Горко ми сега! Защото Господ прибави печал към скръбта ми. Уморих се от въздишането си и не намирам почивка“ (Ерем. 45:3). Ние не можем да си починем в този свят, не можем да намерим истинско спокойствие и мир.

Колкото и сладък да ни се струва животът тук (защото понякога така се заблуждаваме), ние живеем в земята на робството. Хората от този свят, а понякога и християните, робуват на какво ли не –

ако започнем да изброяваме, списъкът може да се окаже много, много дълъг. Обаче това не трябва да е така. Последователите на Христос са призвани да живеят по различен начин. Нашият истински дом не е на тази земя, а очите ни, сърцето ни, съзнанието ни са насочени към Небето и Небесното царство. Там е нашият истински дом, там е нашата истинска почивка. Нещо повече, както казва пророк Михей: „Станете и заминете, защото почивката ви не е тук – поради нечистотата, която погубва. Да! Страшно погубва.“ (Мих. 2:10). Този свят погубва, страшно погубва.

Почивка

Подобно на народа на Израил, когато излиза от Египет, ние трябва да положим усилия, за да стигнем до Обетованата земя, земята на обещанието. Това трябва да бъде голямата цел на живота ни. Защото, както вече сме установили, в този свят не можем да си починем напълно. Винаги ще има нещо, което да ни тормози. Бог обаче ни обещава, че ако искаме да сме с Него, Той ще се погрижи да имаме истинска почивка. Истинската почивка е да бъдем заедно с Бога. Вземем ли решение за Него, положим ли Неговата жертва за основа на живота си, тогава Той ще ни освободи от оковите на греха и на този робски свят.

И тогава, казва ни Библията: „Онзи, който е влязъл в Неговата почивка, си е починал от своите дела, както и Бог от Своите Си“ (Евр. 4:10). Бог ни обещава толкова съвършена почивка, каквато не сме си представяли, почивка, в която всеки един от нас ще може да си почине от делата си. Единственото условие е да се доверим на Исус и да следваме Неговия път. Защото в противен случай ни грози голяма опасност – почивката да се отдаде от нас. Народът на Израил не послуша Бога и се лута цели 40 години в пустинята. Доверете се на Бога и Го следвайте и тогава няма да се лутате в пустинята на този свят. Ще имате сигурност, стремейте се и обещание за една истинска почивка. И тази почивка може да започне от този свят, ние можем да я предвкусим, ако се доверим на Исус.

Пак в Посланието към евреите (4:11) се казва: „Нека се постареем да влезем в тази почивка, за да не падне някой в това, да дава същия пример на неверие.“ Доверете се на Бога. Престанете да уповавате на себе си, на приятели или измамни обещания (ние в България добре знаем и виждаме това) – те няма да се случат. Почивката, която ви обещава този свят, не може да се сравни с онова, което Бог ще ви даде. Нищо не може да се сравни това, което Той ни е приготвил: „Каквото око не е видяло и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е идвало, всичко това е приготвил Бог за тези, които Го любят.“ (I Кор. 2:9)

Бог иска да ви приеме в своята почивка. В тази почивка няма да имате оплаквания нито от неподходящите хора, нито от такива, които ви пречат, защото на мястото, към което Бог ни води, всичко е вече приготвено специално за нас, за всеки един човек според особеностите му. Там грехът няма да опорочава всичко, което започнем; няма да разваля и най-чистите ни мечти и стремежи. Това място наистина си струва. То не е облечено във фалшиви обещания и кичозен гланц. Затова нека се стремим към него.

Да вървим по Божиите заповеди, да живеем своя живот, да гоним греха от ежедневието си, да позволим на Бога да ни променя, да живеем само за Него. Тогава животът ни ще бъде истински пълноценен и ще носи радост не само на нас и на хората около нас, но и на небесния ни Баща. Исус умря на Голгота, за да ни избави от греха, за да можем да влезем в Неговата почивка. Ако някой не е избрал да Го последва, нека го направи сега – да не се бави и да не изпуска тази възможност. Бог ни чака. Той иска да ни спаси.

И още нещо. Ако наистина осъзнаваме колко хубава е почивката, която Бог е приготвил за нас, нека имаме смелостта, желанието и дързостта да поканим повече хора да бъдат част от това бъдеще. Кажете на хората около вас, че има спокойствие и мир; че Бог чрез Исус Христос е приготвил дом, мир и почивка за всеки един човек. И че тази почивка може да започне още днес. Приятна почивка! Живейте с мисъл за Почивката, която Господ е приготвил за нас, и поканете хора да дойдат с вас.

П-р Владимир ТОДОРОВ

Още едно лято

В притчата на Господ Исус в Евангелието от Лука 13:6-9 се говори за лозе, в чийто край е засадена смокиня. От нея се очаква да дава качествено, едър плод. Но в случая плод изобщо няма. Собственикът на лозето е човек на разума. Той не желае плодородието на лозето да се влоши заради една мързелива смокиня. Колкото и жестоко да звучи, нарежда на работника, грижещ се за лозето, да я отсече. Но се оказва, че този работник изпитва някаква особена любов към мързеливата смокиня. Все пак е полагал някакви грижи за нея. Най-малкото се е радвал на нейната красота. И той предлага свой план за действие. Явява се като ходатай и адвокат на смокинята. Моли за милост и за нейното спасение. Същевременно обещава, че ще положи особени грижи за нея, за да ѝ се предостави шанс да даде плод. Особена грижа още една година. Особена грижа **ОЩЕ ЕДНО ЛЯТО**.

И тук естествено възниква въпрос: За какво става дума? **ОЩЕ ЕДНО**

ЛЯТО ЗА КОГО? Дали Исус не говори за края на света?

ОЩЕ ЕДНО ЛЯТО ЗА СВЕТА?

Възможно ли е Исус да каже подобно нещо – тогава? Или днес? Предполагам, че днес би казал нещо такова: „Нека видим какви плодове дава светът. Дали изобщо дава някакви плодове? Дайте да видим дали светът произвежда плодове на правда или плодове на беззаконие? Плодове на Духа или плодове на плътта?“

Наистина в света наблюдаваме толкова много безобразия, неправда, разврат, безнаказани престъпници, цинични и покварени политици. Но все пак светът произвежда и ценни неща. Произвежда ценни плодове на науката, техниката и културата. Понеже световната цивилизация е повлияна от християнски добродетели и ценности, все още може да се намерят техни забележителни проявления. Реномирани учебни заведения; високотехнологични заведения по здравеопазване, бдителни институции за опазване на природата, щедри организации на милосърдие.

Нека се замислим. Ако краят на света беше настъпил например – както някои предсказвали – през 1844 г., колко много ценни неща нямаше да видят бял свят като плод на човешкия разум и артистични таланти! Автомобилите, самолетите, космическите кораби, стъпването на човек на Луната щяха да останат само в главите на неколцина мечтатели като Жюл Верн като непостижими идеи. Може ли да си представим: компютрите и таблетите нямаше да бъдат измислени! Интернетът, мобилните телефони, телевизията, щяха да останат замразени в съкровищниците на Божието всезнание, но нямаше да се появят в ръцете на хората. Не си ли струва да се даде още малко шанс на света. Не си ли струва да се даде поне още едно лято на света? Та нали това означава и шанс за Църквата?

ОЩЕ ЕДНО ЛЯТО ЗА ЦЪРКВАТА?

Дали всъщност Исус не е имал предвид Своята църква в тази притча? В пророческите книги на Стария Завет има примери, където Израил е наречен Църквата в пустинята и е оприличен на смокиново дърво. Така в книгата на Йеремиа има предупреждение

към този народ, „който не знае закона Господен“ (Ерем. 8:7), че ще настъпи време на изтребление, като „няма да има грозде на лозата, нито смокини на смокинята...“ (Ерем. 8:13).

Днес, две хиляди години след Петдесетница, Христовата църква е духовна наследница на Израил, но има доста различен облик. Тя включва и евреи, и хора от всички народи по света, в които трайно обитава Светият Божий Дух. Това ѝ гарантира постоянна жизненост и плодovitост. Това я прави способна да произвежда траен плод на Духа. А това ни насочва към въпроса за личната работа и за личната готовност на всеки един от нас.

ОЩЕ ЕДНО ЛЯТО ЗА МЕН?

Първият въпрос, който трябва да си зададем в такъв случай е: Принасям ли плод? Принасям ли плода на Духа? Какво представлява плодът на Духа? Това е резултатът от присъствието на Светия Дух в нас. Светият Дух присъства в нас, ако поискаме от Бога да прости греховете ни в името на Господ Исус Христос.

Следва на 2 стр.

Гласът на Бога и глъчката на нещата

Всеки християнин изконно копнее да чува Божия глас. Ала често не сме напълно сигурни как да разпознаем дали говори именно Той. Как да различаваме думите на Спасителя от многоцветните послания на света? Как да разграничаваме Неговите желания от нашите си прищевки?

Често сякаш си представяме, че Бог ще се обръща към нас с гръмоуен и внушителен тембър. А в повечето случаи всъщност гласът му е доста по-тих и дискретен. Вместо с небесен тътен Той ни говори през безмълвни мигове, чрез доверени хора, сред житейски случки. „Овцете следват, защото познават гласа“ (Йоан 10:4), ни уверява Господ Исус Христос. Ала в този задръстен с шумове и емоции свят май не е толкова лесно да разберем какво всъщност ни казва Той. Как тогава въпреки разнопосочните сигнали да долавяме честотата на Божията воля?

Следващите редове са срамежлив опит да изброя практични насоки, които ми помагат в моето собствено пътешествие.

Измервайте обстоятелствата според истината на Божието Слово

Бог никога не би си противоречил. Никога не би ни подсказвал нещо, което е в разрез с Писанието. Ако обстоятелствата ви притискат да укриете данък или да преиначите истината, Божият глас не е в тях. Ако ситуацията налага компромис с библейските ценности, това не е зелена светлина за действие.

Бог винаги поема инициативата да изявява намеренията си пред онези, които са готови да слушат. „Господ Йехова няма да направи нищо, без да открие Своето намерение на слугите си“ (Амос 3:7).

За целта обаче трябва да познавам Библията. Моя е ролята да я ровя, да я изучавам, да запаметявам текстове от нея. „Цялото Писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправка и за наставление в правдата, за да бъде Божият човек усъвършенстван, съвършено подготвен за всяко добро дело“ (II Тим. 3:16-17).

Търсете потвърждение от други християни

Често пъти Бог използва наши познати, за да подчертае дали дадено нещо в живота ни е според волята му. Хората около нас, които чистосърдечно търсят лицето на Бога, могат да ни бъдат от огромна полза в опитите ни да се ориентираме. Техните думи са едно допълнително потвърждение дали сме на прав път.

Това е смисълът от местната църква. Духът се изявява пред всеки човек поотделно за общото благо

(вж. I Кор. 12:7), а цялото тяло се сплоява от Отец. Молете се за местната ви църква. Поддържайте топли отношения с вашите братя и сестри. Вслушвайте се в съветите и въпросите им.

Е, понякога ще се налага да си запушвате ушите за гласовете на скептиците и черногледците. Ала ако думите на ваши приятели потвърждават преживяно от вас обстоятелство, вече имате поне две странични потвърждения. Те не са пълна гаранция, но са добро начало. А има и още.

Помнете, че Бог има план за действие

„Сърцето на човека начертава пътя му, но Господ насочва стъпките му“, гласи една древна поговорка (Пр. 16:9). Ако се обърна назад в живота си, едва ли съм можел да проектирам разгръщането му по толкова интересен и пълноценен начин. Когато си спомням какъв съм бил преди една, преди пет, преди десет години, видимо съзирам как Духът на Бога ме е изграждал и моделирал според намеренията на Отец.

Преценявайте случващото се в светлината на цялостния план на Бога

Когато се стремим да дочуваме Божия глас в глъчката на житейските обстоятелства, не бива да основаваме решенията си върху конкретните случки. Понякога Бог говори чрез ситуацията, но понякога – не. Важното е да разглеждаме случващото се в светлината на последните месеци и години.

Според Еремия 29:11, Бог дава уверение на хората си, че винаги ще мисли за тях и ще им дава „бъдеще и надежда“. Ала контекстът на това обещание е, че ще им се наложи да почакаят още седем десетилетия, докато вкусят въпросното избавление.

Когато се замислим как се е развивал животът ни през годините, ще видим по-ясно и траекторията на Божиите действия. Щом като житейските обстоятелства с времето се нареждат според плана на Бога, значи явно Той ги използва, за да ни говори.

Не допускайте обстоятелствата да ви спират да следвате Бога

При една ситуация ап. Павел пише до Коринтската църква: „Ще остана в Ефес до Петдесетница, защото ми се отвори голяма врата за работа, а има и много противници“ (I Кор. 16:8-9). Обичайната реакция, когато човек срещне сериозна съпротива, е да се откаже от започнатото. Павел обаче ясно знае, че появата на такива насрещни препятствия не е показателна за волята на Бога.

Понякога нашите перипетии може да изглеждат безперспективни и мрачни, ала щом като Духът ни е дал ясни насоки да вървим напред, не трябва да се влияем от пречките и критиките. Впрочем в най-обезсърчаващите периоди ще се оказва, че Бог най-ясно ни е говорил.

„Бог ни шепне в хубавите мигове, посочва К. С. Луис, говори ни чрез съвестта ни и вика чрез болките ни. Те са Неговият мегафон към този оглушал свят.“

Молете се да ви се дава да виждате нещата през Божиите очи

Господ добре знае, че ще го търсим. Според Еремия 29:13, Той дава дума да се разкрива, когато го търсим „с цяло сърце“. Да бъдеш последовател на Исус Христос означава през всеки ден от живота си да се стремиш открито и честно да разпознаваш Неговата воля и да различаваш Неговия глас.

Разбира се, това невинаги ще е лесно. Когато събитията ви връхлитат едно след друго и вие не разбирате какво става, не се страхувайте да се молите за яснота. „Той ще ни научи на пътищата си и ние ще ходим в пътеките Му“ (Мих. 4:2). Затова имате пълната свобода да питате: „Господи, какво искаш да ми подскажеш чрез всичко това?“

Често пъти си мисля, че знам какви са Божиите планове, ала именно в подобни напрегнати периоди доста по-съзнателно и съсредоточено се връщам пред Него за разяснение. В крайна сметка молитвата разтваря прозореца, през който да усетим свежия полъх на „Духа, който идва от Бога, за да разберем всичко, с което Бог ни е дарил“ (I Кор. 2:10-12).

Бог ни говори от гледна точка на вечността

Последна мисъл. Често ние забравяме, че Бог е необятен и вечен. Когато се мъчим да различим Неговия глас сред врявата на ежедневието, трябва да си задаваме въпроса как случващото се с нас се вписва в цялостния план на Отец да изкупува грешниците от гибел и да ги оформя според образа на Сина. Това е Неговата главна цел.

И така, пред нас стои предизвикателството да се учим да различаваме Божия глас. Ако отделиме време и внимание да прелистваме Писанието, да се вслушваме в приятелите си, да претегляме случващото се и да го съпоставяме с вечния план на Спасителя – и най-вече ако съсредоточено молим Бога за повече яснота и водителство, Той с радост ще разкрива сърцето си пред нас.

Влади РАЙЧИНОВ

Още едно лято

Ако сме поискали Той да очисти душата и сърцето ни с кръвта, пролята на Голготския кръст на Исус Христос. Ако някой все още не е поискал Бог да прости греховете му, нека да го направи в тиха молитва в сърцето си. Тези, които са направили това, знаят, че по този начин в тях има свободно духовно пространство, в което да обитава Бог и в което може да дейст-

ва Светият Дух. Исус казва: „Ако Ме люби някой, ще пази словото Ми, и Моят Отец ще го възлюби, и Ние ще дойдем при него и ще направим обиталище у него... А Утешителят, Светият Дух, Когото Отец ще изпрати в Мое име, ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви казал“ (Йоан 14:23,26).

От това Слово разбираме, че Бог иска да направи духовен дом в нас. Да направи в нас посолство и преден пост на Своето царство. Да направи, ако щете, градина, която произвежда плод на Духа. Плодът на Духа има конкретни проявления: *любов, радост, мир, дълготърпение, благодат, милост, верност, кротост, себеобуздание...* (Гал 5:22)

Колко време ми остава, за да произвеждам плода на Духа? Имам ли

изобщо такова време? Може би още едно лято...? Нека молим Господаря на моето и на твоето сърце да даде сили, така че когато дойде, да намери плод на Духа, който Го удовлетворява. Да намери плод на Духа, който изявява Неговото присъствие и очакването на Неговото славно идване на една обновенена, разработена от Духа земя.

П-р Данаил ИГНАТОВ

Нов издател на вестник „Зорница“

На 5 юли 2014 г. в сградата на Първа евангелска съборна църква в град София, ул. „Солунска“ №49, се проведе учредително събрание на Сдружение с нестопанска цел „Българско евангелско дружество“. Учредители на сдружението са три протестантски вероизповедания: Съюз на евангелските съборни църкви в България, Евангелска методистка епископална църква в България и Съюз на евангелските баптистки църкви в България. Новоучреденото дружество си поставя амбициозната задача да бъде продължител на дейността на учреденото през 1875 г. Българско евангелско дружество (БЕД).

В учредителното събрание участваха по трима представители на всяко от вероизповеданията учредители, специално избрани от техните централни (съюзни) ръководства. Събранието беше председателствано от пастир Даниел Топалски.

Първият управителен съвет на възстановеното БЕД. От ляво на дясно: п-р Д. Топалски, п-р Д. Игнатов, В. Райчинов

Сдружението си поставя следните цели: да създава условия и предпоставки за насърчаване на сътрудничеството между членовете си при разпространение на духовните и нравствените ценности на Христовото Евангелие в българското общество; да съдейства за формирането и изразяването на обща позиция по актуални обществени проблеми; да осъществява сътрудничество с други подобни организации в страната и в чужбина; да развива сътрудничест-

вото между членовете си в областта на благотворителната дейност. Сдружението ще издава и разпространява вестник „Зорница“, който е най-старият български седмичник и първото протестантско българско периодично издание, отпечатано за първи път в Цариград през 1864 г.

На учредителното събрание беше избран и първият управителен съвет в следния състав: Владимир Райчинов (председател), пастир Данаил Игнатов и пастир Даниел Топалски.

На събранието като специални гости присъстваха пастир Христо Куличев и неговата съпруга, които бяха ангажирани с издаването на вестник „Зорница“ в продължение на двадесет години.

П-р Даниел ТОПАЛСКИ

Донатистите в Северна Африка са непримирими

Под палещите слънчеви лъчи двама роби от Картаген теглят двуколка, в която седят господарят им и неговата съпруга. Когато минават покрай едни скали, те чуват някакви звуци и се извърщат унило с любопитство. Иззад скалите изскачат с викове въоръжени мъже. Едни от тях издърпват грубо собствениците от двуколката, а други освобождават робите от ремъците им. В няколко мига обществените норми се преобръщат с главата надолу. Двамата смутени роби са сложени да седнат в двуколката, а изплашените им собственици са впрегнати да я дърпат. „Тегли!“ крещат мъжете, размахвайки мечове и копия.

Тази случка не е била инцидентна. Вълненията в Северна Африка са били пряка последица от една грозна проява на духовна гордост. Те започват през 303 година с най-ужасните гонения, повдигани някога срещу Христовата църква. Срутвани са храмове, християни са подлагани на изтезания, изземват се свещени книги. Подбудител на гоненията е Галерий, съимператор на Римската империя, който е убеден, че християните не са лоялни към властта. Другият съимператор, Диоклециан, се съгласява, че те трябва да бъдат смазани с цялата мощ на империята.

По време на гоненията много християни отстъпват от вярата, като принасят жертви на римските божества, а някои съдействат на езическите власти, доколкото им позволява съвестта. На отделни места епископи отменят публичното богослужение с намерението да се снишат, докато бурята отмине. Някои предават на властите преписи от Писанията, като смятат живота си за по-ценен от едни ръкописи. Други предават еретични книги, заявявайки на властите, че това са християнски писания. Но непоколебимите християни изобщо отказват да съдействат на властите и поради това са подложени на мъчение и са убивани.

Най-сетне Галерий призовава терорът да спре и дори моли християните да се молят за него. Той е на смъртно легло, а месата му са разядени от червеи. Скоро Галерий умира и наследникът му подновява за кратко гоненията, но следващите императори - Константин и Лициний, постигат съгласие да водят политика на религиозна търпимост.

Тогава в Църквата избухват спорове какво може да се нарече предателство спрямо Христа и на кого е позволено

ПРЕЗ ТОЗИ МЕСЕЦ В ХРИСТИЯНСКАТА ИСТОРИЯ

да се върне в Църквата. Твърдолинейни християни от Северна Африка настояват, че всеки епископ, който при гоненията е предал на властите свещени писания, всъщност е предал свещения си чин и своите пълномощия.

Църквата като цяло отказва да приложи толкова строги дисциплинарни мерки спрямо нарушителите. Тогава твърдолинейните вярващи излъчват свои епископи. Така в Картаген на католическия епископ Цецилиан е противопоставен Майорин, скоро заместен от Донат. Последният гледа на Цецилиан като на незаконен епископ, понеже – по общо мнение – бил отишъл твърде далеч, като не допускал мъчениците да бъдат посещавани в затвора, а също понеже бил ръкоположен от епископ, смятан за предател.

Император Константин заповядал да се свика събор в Арл, който да вземе решения по спорния въпрос. Съборът започва работа точно преди 1700 години – на 1 август 314 г. Той се произнася в полза на Цецилиан.

Но Донат и привържениците му остават непримирими. Техният разкол се подхранвал от лични вражди. Например епископите от Нумидия застанали зад Донат, понеже се чувствали пренебрегнати от църквата. Една почитана жена на име Луцила също се присъединила към тях, защото била засегната от Цецилиан, който

я порицал за почитането на мощи на мъченици, непризнати от Църквата.

Така в Северна Африка се стигнало до ожесточено разцепление. Поведението на donatistите подсказва, че съпротивата им произтичала повече от гордост, отколкото от твърди принципи. Те дейно се стремели към мъченичество и, според опонентите им, дори правели самоубийствени постъпки, за да си заслужат смъртно наказание. Когато император Константин заповядал имуществото им да бъде конфискувано, donatistите обединили сили с групи, които се борели за премахване на класовите различия и за установяване на комунален живот. Те си служели с насилие и заплахи, за да изправят обществените неправди, и принуждавали господарите да слизат от двуколките си и да влачат в тях своите роби.

Въпреки разколническите си действия donatistите имали и някои добри идеи. Например те, изглежда, смятали, че трябва да има разделение между Църквата и държавата. „Какво общо има императорът с Църквата?“, питал Донат. Но общият ефект от разкола, предизвикан от тях, отслабил Северна Африка като цяло. Така впоследствие областта била полесно завладяна от нашественици – най-напред от вандалите (V век), а по-късно от арабите (VII век). ■

Бележка на редакцията: Рубриката е посветена на кръгли годишнини от ключови събития в християнската история. По материали от *Christianity.com*. Превод: Тодор ВЕЛЧЕВ.

35. Мегидо

През 1903-1905 г. археолози от немското ориенталско дружество правят разкопки в израилската долина на хълма от развалини Тел ел Мутеселим. Установяват, че това е библейското място Мегидо (Магедон). За израилтяните това е историческа местност. В тази долина под водителството на Девора евреите разгромяват ханаанците (Съд. 4-5 гл.). Тук цар Саул разбива амонците (I Царе 11 гл.), а по-късно е убит в същата долина (I Царе 31 гл.).

В Мегидо е убит цар Йосия (IV Царе 23:29-30), за когото в Библията пише: „Цар, подобен на него, не е имало преди него, който да се е обръщал към Господ с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичкия си ум... Нито след него се е възцарил подобен на него“ (IV Царе 23:25).

Град Магедон (Мегидо) е завладян от Исус Навиев и даден на Манасия (Ис. Нав. 17:11). Цар Соломон го превръща в един от укрепените градове и разполага тук конете и колесниците си (III Царе 9:15).

През 1925 г. американците решават да продължат археологическите разкопки в Тел ел Мутеселим. За да работят необезпокоявано, те купуват целия хълм. При първите разкопки попадат на две ценни находки. Най-напред откриват два печата с еврейски букви. На единия пише: „Сема, служител на Еровоам“. Цар Еровоам е първият владетел на Израилевото царство след Соломон (926-910 г. пр. Хр). Преди да се възцари, той бяга от цар Соломон и отива в Египет при цар Сисак, където остава до смъртта на Соломон (III Царе 11:40). И чудо – при втората находка земята „проговаря“! В Тел ел Мутеселим откриват важен паметник, на който е записано името на египетския фараон Шешонк. Библията го нарича Сисак. Той управлява в периода 945-924 г. пр. Хр. Именно Шешонк дава подслон на бягащия Еровоам (III Царе 12:20).

Колко вярна е Библията, как точно съвпадат дати и имена, написани в нея! Разкопките продължават и археолозите стигат до основите на строежи от цар

БИБЛИЯТА Е ПРАВА И ДНЕС

Соломон. Впечатлени са от размерите и здравината на зидарията. Разкриват склад за припаси. Библията казва, че Мегидо е бил седалище на управлението на пети район, а отговорен надзирател за събиране в складовете на данъците в натура е бил Ваан. Той е един от дванадесетте, които в продължение на месец доставят храна на царя и за дома му (III Царе 4:7-12).

Библията говори за неизброимите коне на цар Соломон. Археолозите остават впечатлени, когато разкриват Соломоновите конюшни. Те са били просторни, удобни, функционални. Застилали са ги с груба каменна настилка, за да не се плъзгат конете. В някои от конюшните още се виждат останки от яслите и части от водните инсталации. Дори за днешните разбирания това са луксозни конюшни.

Интересно е, че около Ерусалим в една от древните Соломонови конюшни, изкопана в скала, след завладяването на свещения град от Годфрид фон Буйон рицари кръстоносци настанили конете си. ■

14. УЧЕНИЕТО НА АРМИНИЙ И СЪБОРЪТ В ДОРДРЕХТ

Якоб Арминий (1560-1609) е холандски богослов, който получава първоначалното си богословско образование в Лайден и по-късно в Женева при Теодор Беза. През 1603 година след 15-годишно пастируване става професор по богословие в Лайден. Още като пастир в Амстердам се запознава с тезите на Дирк Коонхерт, който твърди, че калвинистката доктрина за предопределението противоречи на Божията справедливост. Съветът (консistorий) на църквата му възлага да обори твърденията на Коонхерт. Докато се подготвя да се изкаже по тези въпроси, у него възниква съмнението в правдивостта на учението за предопределение, така както го изказва Калвин. Арминий предпочита идеята, че Божията благодат се дава на всички хора и че те са в състояние да я приемат, или да я отхвърлят. Намира подкрепа у някои богослови и пастири, които имат подобно виждане. Затова влиза много скоро в спор с твърдия в убежденията си богослов калвинист Гомар, който го обвинява в пелагианство. В отговор на това Арминий го обвинява в манихеизъм, защото според него учението за предопределение разделя човешката природа на две – едната принадлежача на Бога, а другата – на дявола, и че по този начин от Бога се прави автор на греха.

Арминий приема, че има Божий избор, но смята, че решението за спасение на едни, а осъждането на други се корени в предузнанието на Бога за волята на човека да се покае или не. Приема, че е възможно отпадане на вече спасени хора.

Неговите последователи отправят до държавните органи през 1610 година официално писмо – Възражение (*Remonstrance*), с което, от една страна, искат да покажат, че остават верни на калвинистката доктрина, а от друга, да покажат, че тя трябва да бъде подобрена според техните виждания. Противници на тези позиции пишат енергично контравъзражение.

От 1618 до 1619 година в Дордрехт се организира международен събор, който да обсъди възникналия спор в лоното на реформаторското богословие. Съборът е свикан от щатхалтера принц Морис. Арминий вече е починал, но неговите последователи са поканени като ответници в спора с ортодоксалните калвинисти. Присъстват богослови от Холандия, Швейцария, Шотландия, Англия и Германия. Режимът на крал Луи XIV не позволява на френски протестантски богослови да присъстват. Съборът се открива на 13 ноември 1618 година под председателството на Жан Богерман, ревностен калвинист. Като

главен ответник на арминианската позиция се явява богословът Епископиус. Арминианите отстояват твърдо своите позиции. На 57-та сесия на събора те са накарани да го напуснат. Въпреки че между останалите участници в събора има някои различия, те се обединяват в съставянето на обща резолюция (*Canones synodici*), която формулира пет основни клаузи на калвинисткото богословие. С тях се потвърждава абсолютният суверенитет на Бога в избора и предопределението за спасение, така че да няма никаква възможност да се предполага някаква заслуга или съучастие на човека в неговото новородение и акт на спасение от състоянието на духовна смърт. Представителите на арминианството са осъдени като смутители на реформираната църква и са отлъчени от всякакво служение в нея. Двеста пастири с арминиански убеждения са освободени. Създава се атмосфера на нетърпимост, която принуждава повечето от тях да напуснат страната. Епископиус емигрира във Франция, където организира църква на съмишленици, призната и поставена под протекцията на кралската власт. По-късно отношението към арминианите в Холандия се смекчава и на тях е позволено да създадат собствена семинария в Амстердам.

П-р Данаил ИГНАТОВ

ЗА ВАС ЖЕНИ

Свобода и непослушание

Чрез непослушанието на един човек
станаха грешни мнозина.

Римл. 5:19

Като християнки всяка една от нас трябва да изгражда своя Христоподобен характер, като внедрява в него качествата на Христовия характер така, че все повече да приличаме на Исуса. Св. Дух е този, който ще ни учи, напътства и най-вече ще ни дава сили, за да можем да сторим това. В Гал. 4:6 апостолът казва, че Бог изпрати Своя Дух в сърцата на всички Свои чада, затова ние трябва с живота си да докажем това. Което значи, че нашият стремеж трябва да бъде животът ни да изобилства от плодовете на Духа. Постъпките ни, обходата ни, цялостното ни поведение да бъде подчинено и ръководено от Св. Дух.

Макар и новородени, всяка една от нас има непрестанна борба между плътта и Духа, между старата и новата природа. Както се изразява апостол Павел „Плътта силно желае противното на Духа“ (Гал. 5:17). Нашата задача е да воюваме против нашите страсти и недостатъци. Да не даваме възможност на нашата несъвършена природа да надделява в нас. Нещо повече – трябва да се стремим напълно да я победим. Както пише апостол Павел: „Който са Исус-Христови, разпнали са плътта заедно със страстите и похотите си“ (Гал. 5:24).

Добрите качества, които трябва да внедрим в своя християнски характер, са важни. С тях ние изживяваме новия живот, който имаме у себе си.

Но също много важно е да внимаваме за делата на плътта. За плевелите, които непрестанно се стремят да избуят в нашия характер. За греха, който се проявява в една или друга форма, много пъти съвсем невинна. Кога по-явно, кога по-прикрито, а много често дори под формата на нещо съвсем незначително, много дребно, не толкова опасно и страшно. Но винаги то не само че не спомага за нашия духовен растеж, но краят е отдалечаване от Бога. А отдалечаването от Бога е условие за непослушание, което е грях.

Нека си припомним някои от негативните страни на характера и негативните действия, които са резултат на непослушанието ни на Бога.

В Галатяни 5:19-21 апостол Павел много хубаво ги изрежда. Нарича ги „делата на плътта“. Казва, че плътта пречи да правим това, което искаме. Тя парализира нашата активност за духовен живот, за духовно израстване, и ни предупреждава, че който върши тези неща, няма да наследи Божието царство. Също ни предупреждава: „Ако живеете плътски, ще умрете, но ако чрез Духа умъртвявате телесните действия, ще живеете“ (Римл. 8:13).

Някои от делата на плътта, като блудство, прелюбодеяние, нечистота, пиянство, сладострастие – са явни. Но много други са по-прикрити. Например безпокойството, което всъщност е недоверие, недостатъчно упование в Бога. Или бездействието, пасивността, небрежността, следствията на които също са лоши. Много от греховете ние ги наричаме грешки, недостатъци, но Библията ги нарича с едно-единствено име – грях.

Първо ще разгледаме нещо, което за много хора е незначително. Това беше първият грях на човека. Кой бе той? – Непослушанието. Какво е непослушание? – Това е незащитане, неподчинение, неизпълнение на чужда воля.

Непослушанието на Бога е неизпълнение на Божията воля, неизпълнение на Божиите наредби и закони. Непослушанието беше първият грях, който извършиха Адам и Ева и който предадоха на човечеството. Последствията от което са не само за човека, но и за „цялото творение, което заедно стене и страда.“ (Римляни 8:22).

ХРИСТИЯНСКИ ХАРАКТЕР

Всички ние сме свободолюбиви. Обичаме свободата. Не обичаме много да слушаме другите, не желаем да се подчиняваме. Като че ли послушанието ограничава нашата свобода. А и Бог ни е направил със свободна воля. Дал ни е право сами да правим избор. В Исуса Христа ние сме свободни, но свободни от какво? – От задължения, от отговорности, от послушание, от подчинение ли? – Не! Ние сме свободни от властта на греха (Римл. 6:18). Затова апостол Петър пише: „Като свободни обаче „не използвайте свободата за прикриване на злото“ (1 Петр. 2:16).

Свободата никога не е абсолютна. Тя винаги има някакви граници. Всички ние сме свободни граждани на нашата държава. Тази свобода е гарантирана от закона, но същевременно тя се ограничава от същия този закон.

Свободата позволява ли ни да крадем? Да убиваме? Дори нямаме право в собствения си дом да вдигаме силен шум след 22 ч вечер.

Свободата без ограничения не е свобода, но е анархия. Свободата не е абсолютна. Тя се ограничава от много и различни неща – морални, материални, етични, природни, държавни и пр. закони. И всяко непослушание, всяко неподчинение в една или друга форма се наказва.

Бог създаде Вселената, така че тя се управлява от много строги закони. За да живеем безопасно, а понякога изобщо, за да живеем, ние трябва да не сме непослушни, но да се подчиняваме на тези закони. Например рибата е създадена да живее във вода. Тя е свободна да плува във водата, но ако наруши този природен закон и излезе на сушата, тя ще умре. Нейната свобода не е абсолютна. Тя се ограничава от този природен закон. Докато тя е послушна и стои във водата, ще е жива. Но когато наруши този закон, тогава тя ще умре.

Ние сме свободни да се движим по улиците, но можем ли да преминем на червен светофар? Защо не? – Защото, ако сме непослушни, ще ни сгазят.

ЦМ

14. ДО СЕДЕМТЕ ЦЪРКВИ ОТ ОТКРОВЕНИЕ Памуккале

След Лаодикия (днес *Ески Хисар*) посетихме едно чудо на природата. Докато пътувахме, срещу нас се открие бяла стена, сякаш направена от памук. В основите си е зелена. Върху нея сякаш е наместена грамадна бяла шапка. Всички ахнахме от красотата. Екскурзоводът ни обясни, че това е излят бял мрамор. Горещо се намира плато с минерална вода, която съдържа висок процент варовик. Водата се стича надолу по скалите, изпарява се от слънцето, а варовикът изкристализира в мрамор.

Името на това чудо е Памуккале. Автобусите ни качиха горе и ние останахме впечатлени от грамадните естествени басейни с топла минерална вода, покрити с бял мрамор. Всеки може да гази във водата, само трябва да е бос. Мястото се посещава от много туристи.

Десет-единадесет години по-късно отново ни се удаде възможност да

посетим Памуккале. Останахме изненадани как изкуствено разширяват размерите на природната забележителност, като отклоняват водата върху странични скали, които постепенно се покриват с мрамор. Тази минерална вода е достигала до Лаодикия по древен водопровод. Части от него се виждат и досега. Представяват издълбани полусферични камъни, по които тече вода.

Наблизо се намират останки от строеж на името на Филип. Бях много впечатлена от множеството запазени гробници, сглобени от огромни каменни блокове. На входа им е поставена грамадна плоча – каменен блок, който по никакъв начин човек не би могъл да отмести сам. Разбрах загрижеността на жените кой ще отвали камъка вместо тях, когато във възкресенското утро отиват на гроба на Исус. Времето ни мина неусетно. Беше ни изключително приятно да разхладим крака във водата.

След този дълъг горещ и изморителен ден ни настаняха в хотел, разположен сред голям парк с няколко басейна. Хладката вода оживи всички. Вечерята бе подредена на просторна тераса. Само в приказките съм чела за толкова много блюда. Бяха наредени

стъпаловидно, така че ефектът беше внушителен. Турците не само обичат и предлагат обилно храна (което си е тяхна национална черта), а и знаят как да пируват.

На същата тераса в прохладната сутрин закусихме, след което потеглихме за *Милет* (Милит) – древен град, някога столица на цяла Йония, родно място на Демокрит и на други видни личности. От Македония на път за Ерусалим апостол Павел престоля тук няколко дни за среща с църковните презвитери от Ефес. В Деяния 20:15-38 е описана тази среща, напътствията, които им дава той, както и известието, че го очакват окови и скръб. Апостол Павел е посещавал Милет и порано, за което споменава в писмо до Тимотей: „Трофим оставих болен в Милит“ (II Тим. 4:20).

Тук е имало християни до VIII в. Днес Милит е разрушен. Сред плодородно и засято предимно с памук поле се намират останките на храм на пророчицата на Аполон. Възстановен е почти целият амфитеатър и е годин за използване. Първите места долу са били

за аристокрацията. Отстрани на каменните седалки са пробити дупки, в които са закрепвали чадърите си, за да им пазят сянка.

Пътюм посетихме ресторант в резерват. В него тъкат ръчно килими. Демонстрират изцяло ръчното производство и преработка на коприна и вълна. Също и бояджийство с естествени бои от растения и минерали. Нещо подобно на нашия Етър край Габрово.

След това се насочихме към Ефес. Последната според реда на нашето посещение църква от седемте в Откровение.

Цвете КУЛИЧЕВА

ЗОРИЩА

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Редактор-уредник: п-р Христо Куличев

Редакционна колегия:
п-р Данаил Игнатов, п-р Станислав Алексиев,
Радостин Марчев, Олег Константинов,
Тодор Велчев, Влади Райчинов

Дежурен редактор: Тодор Велчев

Коректор: Милена Темкова

Предпечат: Олег Константинов

Печат: АБА Принт ЕООД

Адрес на редакцията:

Фондация „Духовност и милосърдие“
София 1225, ул. „Богдан Моцев“ №2
тел.: 02/ 839 4117

ISSN 0861-3826